

Kader

Het programma van het college heeft als titel: **'een slanke overheid, een sterke samenleving'**. Deze visie heeft het college met op de achtergrond de uitdaging van het meerjarenperspectief. Het college wil taken overdragen aan de samenleving. Met iedereen in Woerden wil het college werken aan een sterke samenleving. Als een regisseur brengt de gemeente spelers samen en geeft ruimte aan uitvoering, dialoog en nieuwe ideeën, opdat de samenleving zelf oppakt wat de overheid noodzakelijkerwijs moet laten liggen. Waar mogelijk wordt de inwoner weer betrokken bij zaken die nu misschien te snel door een professionele organisatie worden opgepakt. Voorbeelden hiervan zijn mantelzorg, de civil society, het betrekken van familie en burens bij het aanpakken van (zorg)problematiek en de 'kanteling gedachte' binnen de WMO.

Daarin heeft het college zich 10 doelen gesteld. De volgende raken het werkveld van Sociale Zaken:

- Iedereen doet mee
- Een sterke lokale samenleving
- Dienstverlening: servicenormen zijn gerealiseerd
- Een gezond huishoudboekje

Vanuit dit kader zijn opdrachten geformuleerd voor de Intergemeentelijke Afdeling Sociale Zaken (IASZ) om een advies op te stellen over het meerjarenperspectief voor Bijzondere Bijstand en Minimabeleid. In deze notitie staat het ambtelijke advies op deze opdrachten.

Vooraf is het van belang te melden dat waar het beleidsinhoudelijke wijzigingen voor de IASZ aan gaat, het voorbehoud gemaakt dient te worden dat de besluitvorming plaats zal gaan vinden in het portefeuillehoudersoverleg IASZ. Het kan zijn dat er verschillende keuzes gemaakt worden door gemeenten. De consequenties hiervan voor de uitvoeringkosten zijn niet doorgerekend.

Onderzoeken meerjarenperspectief Team Werk en Inkomen.

Samenvatting.

In het kader van het team Werk en Inkomen staan er 5 onderzoeken gepland:

- re-integratie
- Terugvordering en verhaal (debiteuren)
- Bijzonderbesluit zelfstandigen (Bbz)
- Handhaving en de regionale sociale recherche
- Wet Kinderopvang
- Inkomen: toeslagen

Hieronder is een samenvatting weergegeven van de verschillende onderzoeksopdrachten. De volledige uitwerking van de onderzoeksopdrachten zijn als bijlage bijgevoegd.

Re-integratie.

Het college heeft in januari tijdens een Collegevergadering de niet sluitende begroting 2011-2014 van het WVS De Sluis terug gegeven, met de opdracht een sluitende begroting op te leveren. Vervolgens heeft het college ingestemd met het advies van de afdeling Sociale Zaken om te onderzoeken hoe aan de regierol van de gemeente op het gebied van de WSW vormgegeven kan worden. Het onderzoek zal in projectvorm uitgevoerd worden.

Doordat meerjarenperspectief en het onderzoek grotendeels samenvallen is er voor gekozen om het re-integratieonderzoek in het meerjarenperspectief te laten vervallen en de resultaten van het project daarvoor in de plaats te gebruiken.

(Bijlage 1: startnotitie regievoering SW en re-integratie)

1 Op welke wijze kunnen we de inkomsten uit terugvorderingen verhogen?

Er staat op dit moment een bedrag van ruim € 1.000.000 open als vordering. Maandelijks wordt een gemiddeld bedrag van ca. € 14.000 euro teruggevorderd. Wat zijn de mogelijkheden om dit bedrag te verhogen? Daarvoor bieden wij 3 opties aan:

a- Uitbreiding van uren voor uitvoering van de debiteuren taken.

Om het bereik van de debiteurenmedewerkers te vergroten kan er gekozen worden om de fte van 24 uur uit te breiden naar 36 uur + een lichte verschuiving van werkzaamheden tussen de debiteurenmedewerker en de consultants inkomen.

b- Uitbesteding gehele invorderingsprocedure

Terugvordering volledig uitbesteden aan een externe partner als een andere gemeente of een commerciële organisatie. Vooraf een inschatting laten maken van het invorderingspotentieel.

c- Overgaan tot verhaal van bijstand

Verhaal van bijstand houdt in dat de gemeente de bijstand die wordt verstrekt aan een betrokkene of diens kinderen gaat verhalen op de ex-partner. Gezien de toekomstige stelselwijzigingen is dit een wenselijke ontwikkeling.

Samenvatting:

Terugvordering en verhaal van bijstand is een bevoegdheid die toebehoort aan de gemeente. Het wordt voor een gemeente steeds meer een noodzaak om de uitgaven te beperken en de inkomsten te verhogen.

Om die reden is het van belang om meer in te zetten op de terugvordering van bijstand en over te gaan tot het verhaal van bijstand. Verhaal van bijstand dient echter nog vorm gegeven te worden.

Op het gebied van terugvordering is het goed dat de gemeente begint bij de basis en dat is regievoering op de eigen producten.

De gemeente kiest er steeds meer voor om procesgericht naar de organisatie te kijken en naar diens producten. De basis van kwaliteit van de organisatie ligt ook in de regievoering op deze

producten/processen. Deze vorm van professionalisering brengt met zich mee dat het in eigen beheer uitvoeren van een gemeentelijke bevoegdheid meer passend is, dan het volledig uitbesteden van een bevoegdheid. Het uitbesteden van een bevoegdheid brengt namelijk het risico met zich mee dat de regie op dit product naar verloop van tijd steeds minder transparant wordt. De interne expertise vervaagt met daarbij het nevenrisico dat de gemeente of diens medewerkers zich minder verantwoordelijk zal gaan voelen voor dit product/proces.

Het uitbesteden van een geheel product heeft hierom ook niet de voorkeur. Dit neemt niet weg dat de achterkant van het product wel uitbesteed kan worden, omdat de borging van de expertise en de regievoering dan nog wel in handen is van de gemeente.

Praktisch gezien zou dit kunnen betekenen dat de invordering na het opleggen van het dwangbevel uitbesteed kan worden of bijvoorbeeld het deel rondom verhaal van bijstand.

Professionalisering van een organisatie, product of proces betekent echter wel investeren. In het geval van het product Debiteuren is de investering echter minimaal tegenover het bereik in inkomsten.

Advies I: Overgaan tot verhaal voor minimaal de onderhoudsplicht jegens de kinderen, optie c.

Actie aanpassing beleidsregels terugvordering (en verhaal)

Advies II: Meer inzetten op het product debiteuren met als doel het verhogen van de inkomsten

Actie optie 1 uitwerken en implementeren, al dan niet aangevuld met een deel van optie 2 (bv uitbesteden vanaf dwangbevel)

2. Hoe kunnen we het handhavingsbeleid zodanig vormgeven dat het leidt tot een verlaging van het aantal klanten?

Samenvatting:

De gemeente zal een helder beleid moeten uitzetten over hoe zij wilt handhaven rondom de uitvoering van de WWB, WIJ en aanverwante wet –en regeling.

Inzetten op versteviging van de poort is hierin één actie maar gekeken dient ook naar een strakkere handhaving in het beheerproces.

De gemeente kan dit vormgeven door meer te zoeken naar een regionale samenwerking met organisaties zoals het regionaal coördinatiepunt fraudebestrijding (RCF) of omliggende gemeenten.

Bovendien kan de gemeente meer inzetten op risico gestuurde analyse hetgeen dat goed aansluit op de omslag van rechtmatigheid naar doelmatigheid. Hiervoor zijn verschillende scoremodellen ter beschikkingen zoals de DPS matrix.

Advies

- Meer inzetten op handhaving rondom de verstrekking van een uitkering.
- Vaststellen van een actieprogramma/protocol om het handhaving vorm te geven.
- Tijdelijke continuering samenwerking Regionale Sociale Recherche en hiervan meer gebruik gaan maken.

3. Blijven we het product BBZ uitbesteden en in welke vorm?

Samenvatting:

In dit geval kan er een duidelijk antwoord worden gegeven op het eerste deel van de onderzoeksvraag op: Blijven we de uitvoering van de BBZ uitbesteden?

Door het gebrek aan kennis is hier eigenlijk maar 1 antwoord op mogelijk en dat is een bevestigend antwoord. Het is niet mogelijk om de uitbesteding te beëindigen doordat de kennis nu in het geheel ontbreekt. Ook speelt mee dat het vergaren van kennis enige tijd in beslag zal nemen, uitgaande dat dit gekoppeld kan worden aan een interne medewerker.

Vanuit het steeds meer procesgerichte handelen van de Gemeente Woerden is het raadzaam om te kiezen voor de derde variant en de komende jaren de kennis te implementeren binnen de organisatie. Dit is het meest haalbaar met variant III, maar uiteraard geheel afhankelijk van alle overige ontwikkelingen die de gemeente nu doormaakt of in 2012 zal gaan doormaken.

Advies:

Kiezen voor variant drie voor een tijdelijke periode van 2 tot 3 jaar. In die periode de specifieke productkennis implementeren in de eigen organisatie, binnen de functiegroep van de consultants.

4. Heroverwegen kinderopvang inkomensdeel met andere budgetten kinderopvang

Samenvatting:

Binnen alle mogelijkheden die er zijn, is er geen die een aanzienlijke bezuiniging oplevert. Vanuit het gemeentelijk beleid kan ervoor gekozen worden om het beleid rondom Wk te versoberen. Dit zal echter een spanningsveld gaan opleveren in het uitstroombereik van de re-integratie inspanningen.

Advies:

Huidige beleid rondom de inzet van kinderopvang ongewijzigd continueren. Echter wel afbouwen en beëindigen van de uitbesteding van bemiddeling, afhandelen en aanvragen in het kader van de kinderopvang door een externe partner.